
Kedjor och sekvenser

Att göra kedjor och sekvenser

När vi har flera befästa, väletablerade beteenden, kan vi börja lägga ihop flera beteenden i rad. Ett beteende åtföljs av en signal för ett annat beteende, istället för klick och godis. Därefter belönar du det beteendet med klick och godis. Vi belönar första beteendet med signalen på ett annat beteende – alltså att träningen fortsätter, istället för att du klickar och belönar varje övningar för sig.

Sekvenser är när vi lägger ihop flera beteenden på rad, men de behöver inte nödvändigtvis vara samma följd eller samma beteende varje gång. Kedjor är en sekvens av flera beteenden som ligger i samma följd varje gång.

Det kan se ut såhär:

Avslappning/huvudet rakt fram – target – klick & godis

Avslappning/huvudet rakt fram – skritt – target – klick & godis

Avslappning/huvudet rakt fram – skritt – halt – target – klick & godis

För att få flyt och rytm i träningen är det bra att börja göra sekvenser så snart du och hästen är redo för det. Genom att göra det kommer vi även ifrån att klicka för alla saker hästen gör, och om hästen redan kan ett beteende behöver det vanligtvis inte förstärkas lika ofta längre, eller i alla fall inte förstärkas med klick och godis mer än då då för att upprätthållas. Detta är därför ett bra sätt att "få mer för morotsbiten".

När du börjar göra sekvenser måste hästen dock ha en idé om vad de olika beteenden innebär. Att vid ny inläring direkt göra sekvenser är svårt, även om det är möjligt! Det finns dock risk för frustration och minskning av beteendet om hästen inte upplever signalen för nästa beteendet som en förstärkare. Kom ihåg att sekvenser och kedjor alltid avslutas med klick och godis.

Om inte hästen svarar direkt efter din signal på beteendet så behöver du gå tillbaka till att förstärka det separat innan du kan lägga ihop det igen. Det är avgörande för övningen att hästen verkligen upplever signalen för nästa beteende som en bra händelse som den kan svara på med entusiasm. Därför kan det vara bra att först be om något som hästen ännu inte är så vältränad i och sedan be om något som den redan har en stark förstärkningshistorik i, så blir det lite som att jobba i nerförsbacke för hästen.

Baklängeskedja

En baklängeskedja är när vi börjar med att träna "slutet" av kedjan, det som hästen ska göra allra sist innan den får en godis. Sedan lägger vi till ett beteende i taget innan signal ges för det sista beteendet. På det viset blir inläringen väldigt pedagogiskt och förutsägbart för hästen. Samtidigt bygger vi på en gedigen förstärkningshistorik eftersom vi tränar mycket på just slutbeteendet. Då blir det lättare och lättare för varje beteendebyte istället för svårare och svårare.

Ett exempel är apportering:

Öva på att hästen lägger leksak till din hand många gånger (framlängeskedjas). Sedan flyttar du dig lite så hästen måste böja halsen för att lämna leksaken. Sedan kan du börja be om steg och även kasta leksaken så hästen måste hämta den och komma tillbaka, kedjan avslutas alltid med att leksaken lämnas till din hand och DÅ kommer godiset.

Olika hästar behöver olika träning, så var inte rädd för att testa dig fram. Lyssna på din häst så kommer du märka vad som fungerar för just dig och din häst!

<https://vimeo.com/400272174/1cb7f9f140>

Sekvenser med olika beteenden som första beteende, men alltid samma beteende nr 2, target kastas.

<https://youtu.be/Bj-hu5hdX1U>

Här ett exempel på en självständig och fast kedja. Samma beteenden ligger i samma följd hela tiden. Detta tränade jag genom att baklängeskedja. Jag började alltså med att bara gå ifrån mig

till tunnan. Sedan tränade jag att gå över bron separat och sedan la jag ihop gå över bron + tunnan. Sedan tränade jag target över bom separat och la ihop det med att gå till tunnan. det var för svårt att köra hela kedjan direkt därifrån. Men när Vatnar förstod är han skulle börja gå vidare efter att ha lagt targeten på rätt ställe, så kunde jag köra hela kedjan i ett svep. Denna är självständig i form av att det inte finns några människo-signaler, Vatnar ska själv komma på när han ska gå vidare, signaler finns i miljön.

<https://vimeo.com/822952316/eab36d7506?share=copy>